

INFEKSION KASALLIKLAR FANINI O'QITISHDA VIRTUAL SIMULYATSIYA VA KLINIK STSENARIYLARDAN FOYDALANISHNING TA'LIMIY SAMARADORLIGI.

Turdiyev Madiyor Nuriddinovich

*Namangan davlat universiteti, tibbiyot fakulteti, klinik fanlar kafedrasida
o'qituvchisi.*

Annotatsiya

Ushbu tezisda tibbiyot oliy ta'lim muassasalarida infeksiyon kasalliklar fanini o'qitishda virtual simulyatsiya texnologiyalari va klinik stsenariylardan foydalanishning ta'limiy samaradorligi tahlil qilinadi. Virtual simulyatsiya asosida tashkil etilgan o'quv mashg'ulotlarining talabalarda klinik fikrlash, diagnostik qaror qabul qilish va amaliy kompetensiyalarni rivojlantirishdagi o'rni asoslab beriladi. Tadqiqotda simulyatsion ta'limning an'anaviy o'qitish usullariga nisbatan ustun jihatlari, xususan infeksiyon jarayonlarning dinamik rivojlanishini xavfsiz va real sharoitga yaqin muhitda o'rganish imkoniyatlari yoritiladi. Shuningdek, klinik stsenariylar orqali integratsiyalashgan ta'lim modeli bo'lajak shifokorlarning kasbiy tayyorgarlik darajasini oshirishga xizmat qilishi ta'kidlanadi.

Kalit so'zlar: infeksiyon kasalliklar, virtual simulyatsiya, klinik stsenariylar, ta'limiy samaradorlik, simulyatsion ta'lim, klinik kompetensiya.

Kirish. Zamonaviy tibbiyot ta'limi tizimida infeksiyon kasalliklarni o'qitish jarayoni nafaqat nazariy bilimlarni egallashni, balki yuqori darajadagi aniqlik, tezkorlik va klinik fikrlashni talab qiladi. Infeksiyon patologiyalarning xilma-xilligi, ularning klinik belgilarining tez-tez o'zgaruvchanligi, shuningdek, og'ir asoratlar xavfi bo'lajak shifokorlardan chuqur va kompleks bilimlarni egallash bilan bir qatorda amaliy ko'nikmalarni rivojlantirishni ham talab qiladi. Ushbu ko'nikmalar

kasbiy faoliyat davomida bemor xavfsizligini ta'minlash, to'g'ri tashxis qo'yish va optimal davolash strategiyalarini ishlab chiqish uchun muhim hisoblanadi. Shu sababli, an'anaviy auditoriya mashg'ulotlari va nazariy ma'ruzalar ko'pincha talabalar uchun yetarli bo'lmaydi, ular infeksiyon kasalliklarni to'liq va tizimli ravishda o'zlashtira olmaydi, klinik vaziyatlarni mustaqil tahlil qilish va qaror qabul qilish qobiliyati cheklangan bo'ladi.

Bunday pedagogik muammolarni bartaraf etish maqsadida, raqamlashtirilgan ta'lim muhiti sharoitida virtual simulyatsiya va klinik stsenariylar asosida tashkil etilgan mashg'ulotlar muhim innovatsion yo'nalish sifatida ko'rilmogda. Virtual simulyatsiya talabalarga xavfsiz, nazorat qilinadigan va takrorlanadigan sharoitlarda klinik vaziyatlarni modellashtirish imkonini beradi, shu bilan birga real bemor bilan bevosita aloqaga kirmasdan turib, infeksiyon kasalliklarning etiologiyasi, patogenezi, klinik belgilari, tashxis va davolash strategiyalarini amaliyotda qo'llashni o'rganish imkoniyatini yaratadi.

Klinik stsenariylar esa talabalarni murakkab va o'zgaruvchan holatlar bilan tanishtirib, ularni muammoli vaziyatlarda mustaqil qarorlar qabul qilishga o'rgatadi. Shu tarzda, talaba bir vaqtning o'zida diagnostika, terapevtik yondashuvlar, profilaktik chora-tadbirlar va bemor bilan muloqot ko'nikmalarini rivojlantiradi. Bundan tashqari, virtual simulyatsiya va klinik stsenariylar talabalarning o'z-o'zini baholash, reflektiv fikrlash va kasbiy qarorlarni tahlil qilish qobiliyatlarini mustahkamlashga xizmat qiladi. Natijada, talabalar xavfsiz, interaktiv va yuqori pedagogik samarador muhitda bilim va ko'nikmalarini mustahkamlab, haqiqiy klinik amaliyotga tayyorlanadi.

Shu bilan birga, raqamli texnologiyalar va simulyatsion mashg'ulotlarning kombinatsiyasi infeksiyon kasalliklar fanini o'qitishda metodik innovatsiyalarning muhim omili hisoblanadi. Ular nafaqat nazariy bilimlarni amaliy faoliyat bilan uyg'unlashtirishga, balki talabalarda tizimli fikrlash, muammoli vaziyatlarni hal etish va kasbiy kompetensiyalarni rivojlantirishga ham imkon beradi. Shu tariqa, virtual simulyatsiya va klinik stsenariylardan foydalanish infeksiyon kasalliklarni

o'qitishda ta'limiy samaradorlikni sezilarli darajada oshiradi va bo'lajak shifokorlarning kasbiy tayyorgarligini mustahkamlaydi.

Asosiy qism

Virtual simulyatsiya texnologiyalari infeksiyon kasalliklarni o'qitishda murakkab klinik holatlarni bosqichma-bosqich tahlil qilish, diagnostik algoritmlarni qo'llash va davolash taktikasini tanlash imkonini beradi. Klinik stsenariylar asosida tashkil etilgan mashg'ulotlarda talabalar infeksiyaning etiologiyasi, patogenezi, klinik belgilari va laborator-instrumental tekshiruv natijalarini integratsiyalashgan holda baholaydilar.

Mazkur yondashuvning ta'limiy samaradorligi quyidagi didaktik imkoniyatlar bilan izohlanadi:

- klinik fikrlash va muammoli vaziyatlarni hal etish ko'nikmalarini rivojlantirish;
- nazariy bilimlarni amaliy faoliyat bilan bog'lash;
- xatolardan qo'rqmasdan takroriy mashg'ulotlar o'tkazish imkoniyati;
- talabalarning o'z-o'zini baholash va reflektiv kompetensiyalarini shakllantirish.

Bundan tashqari, virtual simulyatsiya va klinik stsenariylarning muammoga asoslangan ta'lim texnologiyalari bilan integratsiyasi infeksiyon kasalliklar fanining klinik yo'naltirilganligini kuchaytiradi va ta'lim jarayonining samaradorligini oshiradi.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, infeksiyon kasalliklar fanini o'qitishda virtual simulyatsiya va klinik stsenariylardan foydalanish ta'lim jarayonining samaradorligini sezilarli darajada oshiradi. Ushbu texnologiyalar talabalarda klinik fikrlash, diagnostik tahlil va asoslangan qaror qabul qilish kompetensiyalarini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Virtual simulyatsiya asosidagi mashg'ulotlar real klinik vaziyatlarga yaqin sharoitda bilim va ko'nikmalarni mustahkamlash imkonini berib, bo'lajak shifokorlarning kasbiy tayyorgarlik darajasini oshiradi. Demak, infeksiyon kasalliklarni o'qitish jarayoniga simulyatsion ta'lim va klinik stsenariylarni tizimli

ravishda joriy etish tibbiyot ta'limida sifat ko'rsatkichlarini yaxshilashning muhim pedagogik omillaridan biri hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar.

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Qarori PQ-4884. "Raqamli O'zbekiston – 2030" strategiyasini amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risida, 2020-yil.
2. Rustamov M. USE OF MODERN METHODS IN TEACHING "INFORMATION TECHNOLOGY" IN MEDICAL EDUCATION //Science and innovation. – 2023. – T. 2. – №. A7. – C. 30-33.
3. Rustamov M. IMPROVING THE METHODOLOGY OF TEACHING THE SUBJECT "INFORMATION TECHNOLOGIES AND MODELING OF TECHNOLOGICAL PROCESSES" IN AN INNOVATIVE EDUCATIONAL ENVIRONMENT //Science and innovation. – 2023. – T. 2. – №. B7. – C. 58-61.
4. Rustamov M. Rustamov Murodil Makhammadzhanov TEACHING COMPUTER SCIENCE IN HIGHER EDUCATION: PROBLEMS AND SOLUTIONS: The rapid development of information and communication technologies in our country is due to state support, which allows us to confidently enter the world information community //Архив исследований. – 2020. – C. 5-5.
5. Rustamov M. ENHANCE STUDENTS'KNOWLEDGE AND SKILLS WITH MULTIMEDIA TOOLS IN AN INNOVATIVE EDUCATIONAL ENVIRONMENT //Science and innovation. – 2023. – T. 2. – №. B10. – C. 43-45.
6. RUSTAMOV M. TIBBIY TA'LIMDA INNOVATSION TA'LIM METODLARI VA TA'LIM VOSITALARIDAN FOYDALANISHNING AFZALLIKLARI (AXBOROT TEXNOLOGIYALARI VA JARAYONLARNI MATEMATIK MODELLASHTIRISH FANIGA TADBIQI MISOLIDA) //News of the NUUz. – 2024. – T. 1. – №. 1.5. 1. – C. 197-199.